

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnabrvgensis Ecclesiae, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniae Agrippinae, 1657

Cap. IV. De Ornatu & Munditie Templorum & sacratorum locorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

jorem errorem labatur, adoretque quod adorandum non est.

4 Sacrosanctum Missæ sacrificium, quo vivifica illa hostia, qua Deo Patri reconciliati sumus, in Altari per Sacerdotes quotidie immolatur, quanta reverentia tractandum sit, ex istius operis sanctitate ac divinitate facile liquet. Quoniam verò multa in his regionibus irrepserunt, quæ à tanti sacrificii dignitate aliena sunt; inhærentes Conciliorum generalium ac provincialium, & novissimè Tridentini, Decretis; volumus & ordinamus, ut ab omnibus Sacerdotibus, hoc tremendum sacrificium, quanta maxima fieri potest, interiori cordis munditie & puritate, atque exterioris devotionis & pietatis cultu peragatur, populusque de hujus sacrificii præstantia & dignitate diligenter instruat; neque ritus alii, aut aliæ ceremoniæ quam ab Ecclesia approbatæ, adhibeantur, neque cantiones Germanicæ, maximè suspectæ & Lutheranae, aliudve quod minus Fidei sanctæ integritatem sapit, & non maximam venerationem ac reverentiam in se continet, admittatur.

5 Volumus etiam, ut Sacramenti Baptismatis administratio fiat, adhibitis precibus & Exorcismis & Chrismate & Oleo sacro, secundum librum pastorem, de quo postea mentio fiet.

6 Ad Confirmationis Sacramentum administrandum, pro Episcopali Nostro munere, omnibus subditis Nos offerimus; quod, cum ad sanctificationem & robur Spiritus augendamque gratiam omnibus propositum sit, à singulis etiam summo studio expetendum & à nullo contemnendum est. De cujus etiam utilitate Pastores & Curati suos subditos diligenter admoneant.

7 Pœnitentiæ quoque Sacramenti rectum legitimumque usum esse volumus, & ejus partes integrales, Contritionem, Confessionem, & Satisfactionem, & quas condiciones habere debeat vera Confessio, à Parochis & Curatis populo diligenter ostendi & explicari, ne is sufficere existimet, generalem illam formulam tenuisse, neque ullam specificationem peccatorum necessariam esse.

8 Confessionem audituri Parochi & Sacerdotes sæculares, superpelliceo aut saltem toga & stola vestiti, in sedibus Confessionalibus (quæ, in Ecclesiis omnibus, aperto & commo loco ponentur, obstaculo aliquo discriminatæ, ut, dum quis confitetur, ceteri à spatiis plus æquo propinquis arceantur) tanquam Iudices sedeant, & pœnitentes seu confitentem coram Sacerdote reverenter genua flectant, & ritu pœnitentium coram ipso, tanquam Christi Vicario & Ministro, se habeant.

9 Ut verò Pastorum & Curatorum (maximè circa Pascha & alia præcipua festa) levior & fructuosior sit labor; Nos, certos ad id

deputatos Sacerdotes per Parochias mittimus, qui eis adjumento esse, ac simplicem plebem instruere & expiare possint.

10 Quoniam etiam, præcedentium temporum licentiâ, usus Confessionis apud plerisque Pastores & Curatos in pagis exolevit, & ob inhabilitatem ruralium Pastorum, fortè non cum debito fructu perfici potest; & huic incommodo, remedio aliquo competenti, per certas regiones deputatis Confessariis, succurramus.

11 Extremæ Vnctionis Sacramentum, quo ex hac vita migraturus, Oleo salutis & fidei oratione, contra inimicum, præsertim calcaneo & fini hominis insidiantem, confertur gratia & robur; eliminatum ferè ex his regionibus, nunc iterum revocatum & in suum gradum & usum repositum esse volumus. Et ne hic difficultas aliqua remaneat, Nos, pro Episcopali nostro munere, omnibus & singulis Pastoribus Oleum sacrum, in hos usus confectum in die Cœnæ Domini, seu feria quinta hebdomadis majoris ante Pascha, secundum morem Sanctæ Ecclesiæ distribui curabimus, ad quod reverenter decenterque suscipiendum, omnes & singuli Pastores honesta vascula cum tribus receptaculis præparata habeant, & in decenti loco Templi reverenter custodiri curent.

CAP. IV. De Ornatu & Munditie Templorum & sacratorum locorum.

Merito quisque bonus, & honoris Dei zelator, dolenti animo aspicit publicum illum divini cultus & puritatis exterioris neglectum, qui communiter fere in templis Diocesis Nostre conspicitur; & summam erga Deum & res divinas irreverentiam arguit, dum sancta Tempia & Altaria, in quibus sacratissima illa Victimæ incruenta pro totius mundi peccatis Deo exhibetur, ita situ, fuligine & squalore obsita sunt, ut merito iram Dei excitare & cuius homini, Deum amanti, horrorem incurere debeant. Hinc ad iram Dei & varias calamitates avertendas, quas Deus immittere solet, quando in Templo sancto suo, ubi ipse non quasi conclusus, neque naturæ immensitate, qua ubique est, sed efficaci quadam assistentia, providentia, opitulatione, benignitate, & in SS. Eucharistia, singulari ac corporali sua præsentia existit; non omni quæ par est interiori reverentia, modestia & religione, exteriori verò cultu, munditie, & nitore colitur, honoratur & adoratur: moneamus & hortamur omnes & singulos, quorum hæc in quibuscunque Ecclesiis & piis locis cura est, & sub arbitraria pœna iis injungimus, ut in Templis & Sacellis, & circa Tabernacula, Altaria & Baptistaria, & alia sacratoria loca, majorem nitorem, munditiam, elegantiam,

Suff. 23.
De refor.
Decreto
De observandis & evitandis in celebrat.

Inc. 5,
v. 14, 15.

Agg. 1.

psal. 10.

v. 4.

Habac. 2.

v. 20.

Chryf.

hom. 1. Da

verb. 15a.

c. 6. Vidi

Domini-

num. &

hom. 4.

De incom-

preh. Dei

nat. con-

tra An-

magi

21

tiam, ornatum procurent, ne arca Dei non solum sub pellibus, sed etiam sub fordibus habitare dicatur. Hic, cum universi qui se omnia de manu Dei accepisse cognoscunt, tum vero Ecclesiastici qui beneficiis & opibus ab Ecclesia ornantur, suam erga Deum fidem, charitatem, reverentiam & gratitudinem ostendant.

C A P. V. De Vita & Honestate Prælatorum & Clericorum.

Cum vero Religionis optima sit reformatio, Præsulum ac Prælatorum Ecclesiæ, Sacerdotum, ac Clericorum bona vita; sine qua, tarda, difficilis ac pœne nulla erit reformatio, cum in Sacerdotum ac Clericorum crimine sit causæ imperitæ plebi videatur, cur hæreses non deferantur; maxime, dum, in Dicecesi Nostra, ea hæctenus in accusationem contra plerisque adducta sunt, quæ nec negari nec defendi possunt; facileque consequatur, ut, quorum vita contemptui est, eorum quoque doctrina proculcetur: Hinc Nos curam Nostram Episcopalem adhibere, & securam ad radicem ponere cupientes; illa, quæ de vita & honestate Clericorum, sacris Canonibus & Conciliis, præsertim Concilii Tridentini, & Conciliorum Provincialium ac Diocesanorum, Colonienfium ac Osnabrugensium decretis statuta sunt & ordinata, omnibus, pro diligenti observantia, proposita & serio commendata esse volumus.

C A P. VI. De Simoniacis.

Vbi ingressus ad Ecclesiam & ejus officia vel beneficia vitiosus est, & præsumpta Spiritus sancti circumventio, ejusdem influxum & cooperationem impedit; nihil bonum sanctumque subsequi potest, sed id solum quod ad gehennam ædificat, & damnationem operatur. quod eo magis in publicis Ecclesiæ ministris evitandum est, quo ab his; detrimento publico & privato, periculosius & damnabilius in isto genere erratur; dum spiritualia aut iis annexa exitioso conatu & damnabili nundinatione emuntur aut venduntur; quæ ab impio & funesto suo autore Simonia nuncupatur, 2 gravissimumque crimen censetur. Quæ Simonia, cum à radice omnium malorum, cupiditate, & avaritia quæ Idolorum servitus nuncupatur, procedat, & suos auctores cancroso vulnere miserrime depascatur, ut propterea ab Ecclesia Dei, 5 quæ domus orationis est, non spelunca latronum, aut nundinas exercentium, omnino sit expellenda: Hinc Nos, constitutionibus Ecclesiasticis inhærentes, & omnes conatus, tractatus, intercessiones, pactiones, consequendi, emendi, vel vendendi spiritualia vel iis annexa, & inde subsecutas Provisiones, Electiones, Nominations, Con-

firmationes & Dispositiones quascunque, quæ præcedentibus temporibus contigerunt, vel in posterum attentari aut præsumi possent, irritantes & annullantes, & ipso jure talia esse declarantes, hujusmodi, Simoniacos, secundum terminos 6 Juris & Pontificias sanctiones, beneficiis & officiis Ecclesiasticis, omnibusque emolumentis inde procedentibus privatos, & præterea excommunicationis pœnæ subjacere declaramus; à qua, secundum antiquas & novas Constitutiones Canonicas, non nisi per Summum Pontificem, & Nos, speciales desuper sub certis modificationibus facultates habentes, absolvi poterunt.

C A P. VII. De Beneficiatis non Residentibus, Ordinibus debitis non suscipientibus, pueris & inidoneis, &c.

Magnum præterea & damnabilem, nec temporibus nostris tolerandum abutulum in Ecclesiasticis beneficiis comperimus, ut multi, illa obtinentes, vel absentes sint, 7 vel Ordines Ecclesiasticos, beneficiis & officiis ex fundatione annexos, non suscipiant, aut alias pueri, inidonei, & inqualificati sint, multique longa annorum serie beneficia obtinuerint, quorum ne quidem institutiones ac fundationes sciant, quæque etiam interdum penitus obliteratæ sint & suppressæ; 8 altaria vero, & alia pia loca, cum ipso divino cultu & debito officio, omnino negligantur, adeo ut in isto genere omnia confusa esse animadvertamus, & quod ad laudandum & placandum Deum est institutum, ad majorem ejusdem cedat offensionem & contemptum, magnoque populi scandalo & divini nominis irreverentia, Ecclesia dignis ministris destituatur, & beneficia indigne recipiant, qui nullum officium præstant, ad animarum certam perniciem, eorum qui indigne conferunt, & recipiunt. Hinc renovare cogimur ea, quæ de beneficiorum collationibus, 9 dignis & qualificatis facienda, & de 10 personali debita servitutis ministerio Deo & Ecclesiæ præstando (quod residentiam vocant) tam jure communi, quam diversis Conciliis & Summorum Pontificum sanctionibus statuta sunt & ordinata; quod ipsum diligenter, & sub obestatione divini judicii, Ecclesiarum Prælati, & quibuscunque collatoribus aut jus patronatus obtinentibus, injungimus & commendamus, sine exceptione observandum. 11 Quorum negligentiam & infidelitatem Episcopali Nostra sollicitudine & auctoritate supplere curabimus; eorum vero beneficiorum, quæ indignis collata sunt, indagationem, & respectu suspensionem, privationem, restitutionem, & ad terminos juris mentemque fundatorum reductionem, Nobis reservantes, & Nostrò in spiritualibus Vicario diligenter commendantes.

1. 9. 1. per tot. & hoc tit. De Simon. 2. c. ex ratione c. in decorum, &c. quærit. De atar. qual. & ord. præf. c. super inordinata. De Præbend. & dign. extra. exco. De Præb. & dign. c. grave nimis. & c. super inordinata. De Præb. & dign. c. nihil. De elect. 11. ad hæc, de præbend. & dign. c. quia non nulli. c. relaxatum. c. conque. rente. c. ex parte. c. tot. tit. de Cler. non resid. c. ex parte, de offic. Vicarii c. pervenit. ii. 2. de appell. c. in. de re. script. in 6. Can. Sancto. rum, di. sinit. 70. l. generaliter sancimus. C. de Epis. & Cler. 11. Conc. Trident. sess. 7. c. 3. de reform. & sess. 21. c. 3. de reform. & sess. 24. c. 12. de reform.

1. 2. Reg. 7. v. 2. 1. Paralip. 17. v. 1. c. patet 1. 9. 7. c. sicut Simoniaca & tot. tit. ex. de Simon. 1. Tim. 6. v. 10. Ad Col. 3. v. 5. 1. Matih. 21. v. 13.

